

व्यतिपास्यमानः, पाययिष्यमाणः, व्यतिपिपासिष्यमाणः, पेपीयिष्यमाणः ;

¹दधिपीः-दधिप्यौ-दधिप्यः ;

²पीतम्-पीतः-पीतवान्, पायितः, पिपासितः, पेपीयितः-तवान् ;

³उत्पिबः-विपिबः-पिबः, ⁴रुधिरपायी^A, ⁵मधुपायी^B, ⁶क्षीरपायी,

⁷सुरापः-शीधुपः-सुरापी-शीधुपी, ^Cमधुपः, पादपः, क्षीरपा[ब्राह्मणी],

⁸द्विपः-^Dकच्छपः, ⁹कुण्डपाय्यः^E [क्रतुः], ¹⁰क्षीरपीवा-क्षीरपीवरी,

1. क्विपि, 'बुमास्थागापा—' (6-4-66) इत्यादिना ईत्वे रूपमेवम् ।
 2. निष्ठायाम्, ईत्वे रूपमेवम् । एवं क्तिन्क्त्वाप्रत्ययादिष्वपि ईत्वं ज्ञेयम् । पीतः इत्यत्र, प्रत्यवसानार्थत्वादस्य धातोः (प्रत्यवसानम् = गलबिलाधःसंयोगानुकूल-व्यापारः) अधिकरणे कप्रत्ययो ज्ञेयः । अर्शआद्यजन्तत्वेन 'पीता गावः' इत्यादिषु स्थलेषु प्रयोग उपपन्नः ।
 3. 'पाप्राध्माधेऽदृशः शः' (3-1-137) इति कर्तरि शप्रत्ययः । तस्य शित्त्वात् 'पाप्रा—' (7-3-78) इत्यादिना पिबादेशे, पररूपे च रूपम् । निरुपसृष्टादेवायं शप्रत्यय इति केचित् । सोपसृष्टादेवेति परे साधयन्ति ।
 4. 'सुप्यजातौ णिनिस्ताच्छील्ये' (3-2-78) इत्यनेन णिनिप्रत्ययः । रुधिरपायी = राक्षसादिः ।
 5. 'बहुलमाभीक्ष्ये' (3-2-81) इति णिनिप्रत्ययः । आभीक्ष्यम् = पौनःपुन्यम् ।
 6. 'व्रते' (3-2-80) इति णिनिप्रत्ययः । क्षीरपानं व्रतं यस्य स एवमुच्यते ।
 7. 'गापोष्टक्' (3-2-8) इति कर्मण्युपपदे टक्प्रत्ययः । तत्र 'पिबतेः सुराशी-ध्वोरिति वक्तव्यम्' (वा. 3-2-8) इति वचनात् उपपदनियमः । स्त्रियां टित्त्वात् ङीप् भवति सुरापी-शीधुपी इति । अन्योपपदेषु तु 'आतोऽनुपसर्गे कः' (3-2-3) इति कप्रत्यये टापि क्षीरपा इत्यादिकं भवतीति विशेषः ।
 8. 'सुपि स्थः' (3-2-4) इत्यत्र, 'सुपि' इति योगविभागात् कप्रत्ययः । द्वाभ्यां पिबतीति द्विपः = गजः ।
 9. 'क्रतौ कुण्डपाय्यसञ्चाय्यौ' (3-1-130) इत्यनेन ण्यति, आयादेशश्च निपा-तितः । कुण्डेन पीयतेऽस्मिन् सोम इति क्रतुविशेषेऽभिधेये कुण्डपाय्यशब्दः साधुः ।
 10. 'आतो मनिन्कनिव्वनिपश्च' (3-2-74) इत्यनेन कनिपि ईत्वे क्षीरपीवा इति रूपम् । स्त्रियाम्, 'वनो र च' (4-1-7) इति ङीप् रेफश्च भवति ।
- A. 'राक्षसाः कपिमादाय पति रुधिरपायिणाम् ॥' भ. का. 9-95.
 B. 'उपेयुर्मधुपायिष्यः कोशन्त्यस्तं कपिस्त्रियः ॥' भ. का. 6.127.
 C. 'व्रीडजाज्यमभजन् मधुपा सा स्वां मदात् प्रकृतिमेति हि सर्वः ॥' शि. व. 10-18.
 D. 'शर्मदं मारुति दूतं विषमस्थः कपिद्विपम् ।' भ. का. 6-89.
 E. 'कुण्डपाय्यवतां कच्चिदमिचित्यावतां तथा ।' भ. का. 6-68.